

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
Науковий університет імені Етвеша Лоранда
(м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної
конференції 27-28 жовтня 2022 року

Україна, Мукачево
27-28 жовтня 2022 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Стахів Марія Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет ім. Івана Франка (м. Львів).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 жовтня 2022 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво: Вид-во МДУ, 2022. – 402 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

<i>ВОЛИК О.Ю.</i> СИСТЕМА РОЗВИВАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ	97
<i>ГАБОВДА М.І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В.</i> АКТУАЛЬНІСТЬ І ПРОБЛЕМНІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	99
<i>ГАВРАН К.М., ГОРВАТ М.В</i> РОЛЬ І МІСЦЕ ПОЗАУРОЧНОЇ РОБОТИ З ПРИРОДОЗНАВСТВА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	101
<i>ГАЛА М. І., ВЛК М. К.</i> ФОРМИ КОМУНІКАЦІЇ У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	104
<i>ГАЛЬОНКО Л.П., МОРОЗ Р.П., АЛІЄВА В.А.</i> ПАРТНЕРСТВО ШКОЛИ І СІМ'І У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	106
<i>ГАНГУР Г.В., МАЙБОРОДА І.Е.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ПРОЦЕСІ КОНСТРУЮВАННЯ.....	108
<i>ГАНГУР Г.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В.</i> СУТНІСТЬ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	110
<i>ГАНГУР Г.В., ХОМА О.М.</i> БУКВАРНИЙ ПЕРІОД ЯК ОСНОВА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ У ПЕРШОМУ КЛАСІ	112
<i>ГОЛІШ Н. В., ЛІЗАНЕЦЬ К. І., ЛАЛАК Н. В.</i> ГЕНЕЗА ПОНЯТТЯ «ВИХОВНИЙ ІДЕАЛ»	115
<i>ГОМА І.В., ФЕНЧАК Л.М.</i> ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У КОНТЕКСТІ СЬОГОДЕННЯ	117
<i>ГОНЧАРУК Н.В., БРИЖАК Н.Ю.</i> НОВІ ПРОФЕСІЙНІ РОЛІ І ЗАВДАННЯ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	120
<i>ГОРБАЧ Л.М.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ МЕДСЕСТРИНСТВА»	122
<i>ГРАБ М.В.</i> ФОРМУВАННЯ МЕТОДИКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	124
<i>ГРАБ О. В.</i> ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	127
<i>ГРЕСЬКО І. І., ФЕНЧАК Л.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ.....	129
<i>ГРИЦЬКО В.В., СТАНИНЕЦЬ М.Ю.</i> РОЛЬ ІКТ ЯК ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ.....	131
<i>ГУБАЛЬ Г.Ю., ТОВКАНЕЦЬ Г.В.</i> ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК УМОВА АКТИВІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	133
<i>ГУТОР Л.В.</i> МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ ВИКЛАДАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ ЯПОНІЇ ТА УКРАЇНИ.....	135

В процесі конструювання учні створюють з окремих елементів (з різних матеріалів – паперу, картону, дерева, конструкторів та ін.) чогось цілого, завершеного: будинків, машин, мостів... Ця діяльність не тільки захоплююча, але й корисна. Адже коли дитина будує, вона повинна орієнтуватися на деякий образ того, що вийде, тому конструювання розвиває образне мислення і уяву школярів. Під дитячим конструюванням прийнято розуміти виготовлення різноманітних будівель з будівельного матеріалу, конструкторів, виготовлення виробів й іграшок з паперу, картону, дерева, металу, тканини та інших матеріалів. За своїм характером воно більш всього подібне до образотворчої, дизайнерської діяльності та гри – у якій також відбивається навколишня дійсність. Вироби дітей служать для практичного використання: гри, оформлення інтер'єру, оформлення свят, подарунків [2].

Формування конструктивного мислення в молодших школярів доцільно здійснювати поетапно, ставлячи послідовно перед ними завдання в основному творчого характеру.

Отже, конструкторсько-технологічна діяльність молодших школярів сприяє формуванню трудових умінь та навичок з технології обробки та застосування різних матеріалів, розвитку уяви, творчого мислення, розвиває творчі здібності, формує навички дітей оперувати своїми знаннями, застосовуючи їх на практиці.

Список використаних джерел

1. Веремійчик І. М. Методика трудового навчання в початковій школі. -Тернопіль, 2007. -276 с. ;Трудове навчання (1 - 2 класи) // Поч. шк. – 2009. - № 8. - С. 49-54.
2. Веремійчик І. М. Творчість на кінчиках пальців: Навчально-методичний посібник. / І. М. Веремійчик. – Тернопіль: Мальва – ОСО, 2004. – 108 с.

**ГАНГУР Г.В.,
ТОВКАНЕЦЬ Г.В.**

Мукачівський державний університет, Україна

СУТНІСТЬ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Початкова школа – важливий етап у житті дитини, який пов'язаний з істотною перебудовою всієї логіки психологічного розвитку, формуванням нового виду провідної діяльності (від гри до нав-

чання), набуттям першої соціально значущої ролі – статусу учня зі своїм колом прав і обов'язків перед суспільством. В початковій школі учень опановує знання з різних освітніх галузей, навчається рахувати, розв'язувати задачі, набуває міцних навичок і важливих умінь з читання, письма, усного і писемного мовлення.

Навчання – одне з основних понять дидактики. Навчання як один із видів людської діяльності складається з двох взаємопов'язаних процесів – викладання і учіння. Викладання – діяльність вчителя в процесі навчання, що полягає в постановці перед учнями пізнавального завдання, повідомленні нових знань, організації спостережень, лабораторних і практичних занять, керівництві роботою учнів із самостійного засвоєння знань, у перевірці якості знань, умінь та навичок. Учіння – цілеспрямований процес засвоєння учнями знань, оволодіння вміннями і навичками. [3]

Процес навчання – це цілеспрямована взаємодія вчителя з учнем, в ході якого вирішуються завдання освіти, виховання і загального розвитку учнів. Поняття навчальний процес охоплює всі компоненти навчання: діяльність вчителя, діяльність учня, засоби, за допомогою яких здійснюється цей процес, форми, в яких він реалізується. Основою у процесі навчання є вчитель, з ініціативи якого відбувається навчальна взаємодія з учнями. [2] Вчитель – організатор навчальної діяльності, він спрямовує діяльність учнів так, щоб всі діти були задіяні в навчальному процесі. Цілі вчителя та учнів не збігаються, адже вчитель бачить мету як кінцевий результат своєї педагогічної діяльності натомість учень не знає про цілі, які ставить перед собою взірць.

Нами проведено опитування учнів 4 класу щодо розуміння процесу навчання. Відповіді учнів були наступні: процес навчання дозволяє дізнатися багато нової цікавої інформації, у поєднанні з різноманітними дидактичними іграми, легше засвоюється навчальний матеріал, навчання є важливим етапом для подальшого розвитку особистості, процес навчання розвиває мислення, формує корисні навички. З'ясування особливостей усвідомленості учнями процесу навчання дає вчителю можливість кращого проектування освітньої діяльності.

В. Сухомлинський писав: «Не забуваймо, що в школі дитина не тільки вчиться. В школі вона живе. Там, де вихователі забувають цю істину, навчання стає для дитини важким тягарем. Там, де навчання виступає як невід'ємна частина багатогранного духовного життя, - воно для дитини бажане й захоплює. Так, вчитель дидактично опрацьованим навчальним матеріалом за допомогою своїх засобів і способів цілеспрямовано діє на учня, організовує

його навчально-пізнавальну діяльність, при цьому залучає до взаємодії і спілкування з іншими учнями. [1]

Отже, дидактична сутність процесу навчання полягає в тому, що воно відбувається у постійній взаємодії двох діяльностей: викладання і учіння. В серці кожної людини назавжди залишається спогад про першого вчителя, який навчив найскладнішої людської діяльності – вмінню вчитися, спілкуватися з природою, книжкою, людьми.

Список використаних джерел

1. Нариси історії українського шкільництва (1905 – 1933)/За ред. О.В.Сухомлинської. – К., 1996.
2. Савченко О.Я. Альтернативні можливості початкової освіти //Почат. Шк.. – 1995. - №4 – С. 2-8.
3. Чайка В. М. Основи дидактики // Нав. посібник – 2011 С. 24-30.

»

**ГАНГУР Г.В.,
ХОМА О.М.**

Мукачівський державний університет, Україна

БУКВАРНИЙ ПЕРІОД ЯК ОСНОВА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ У ПЕРШОМУ КЛАСІ

Концепцією Нової української школи, Державним стандартом початкової освіти та Типовими освітніми програмами передбачено новий підхід до навчання грамоти. Відтак, За Типовою освітньою програмою за ред. О. Савченко навчання грамоти будується за змістовими лініями мовно-літературної освітньої галузі. Наприклад, змістова лінія «Взаємодіємо письмово» передбачає, що учень «називає і розбірливо пише всі рукописні малі й великі літери українського алфавіту, дотримуючись графічних, технічних, гігієнічних вимог; розрізняє друковане і рукописне письмо; списує слова і речення з друкованого і рукописного тексту; пише під диктування слова, речення з 3-4 слів; добирає й запише назву малюнка, заголовок до тексту (з допомогою вчителя); складає й запише речення за ілюстрацією, життєвою ситуацією (самостійно та з допомогою вчителя); дотримується культури оформлення письмових робіт тощо [4]. Це свідчить про те, що букварний період навчання

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>